Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Selectae E Profanis Scriptoribvs Historiae

Heuzet, Jean

Lipsiae, MDCCLVIIII.

VD18 12897531

Capvt VII.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17417

Visual Library

tanti, quanti voluit, et magna inde pecunia coacta, probauit, facile esse Philosophis ditescere, si velint: sed eos, in alia longe praestantiora studium conferre.

2. Ego, inquit Vitruuius de se ipso, quum et parentum cura, et praeceptorum doctrinis, auctas haberem copias disciplinarum, philologis et philotechnis rebus, commentariorumque scripturis me delectans, eas possessiones animo paraui, e quibus haec est fructuum summa, nullam plus habendi necessitatem, eamque esse proprietatem diuitiarum maxime, nihil desiderari. Sed forte nonnulli haec leuia iudicantes, putant, eos esse tantum sapientes, qui pecunia sunt copiosi. Itaque plerique ad id propositum contendentes, audacia adhibita cum diuitiis etiam notitiam sunt consecuti. Ego autem, Caesar, non ad pecuniam parandam ex arte dedi studium: sed potius tenuitatem cum bona fama, quam abundantiam cum infamia sequendam putaui. Neque est mirandum, quid ita pluribus sim ignotus. Ceteri architecti rogant et ambiunt, vt architectentur: mihi autem a praeceptoribus est traditum, rogatum, non rogantem, oportere suscipere curam. *Vitruu. praef. l. 6.*

CAPVT VII.

Ea viatica paranda sunt, quae cum naufragio enatent.

1. Aristippus, Philosophus Socraticus, de quo supra, interrogatus, quid differret sapiens *Diog. Laert. in Aristipp. segm. 73.*

sapiens ab insipiente? *Mitte*, inquit, *ad ignotos ambos nudos, et disces.* Quae responsio quam vera esset, ipsius exemplo probatum est. Quum eiectus ad Rhodiensium litus, animaduertisset geometrica schemata; exclamauisse ad comites ita dicitur: *Bene speremus, hominum vestigia video*; statimque in oppidum Rhodum contendit, et recta gymnasium deuenit, ibique de philosophia disputans, muneribus est donatus: vt non tantum se ornaret, sed etiam eis, qui vna fuerant, vestitum, et cetera, quae opus essent ad victum, praestaret. Quum autem eius comites in patriam reuerti voluissent, interrogarentque eum, quidnam vellet domum renuntiari; tunc ita mandauit dicere: *Eiusmodi possessiones et viatica liberis oportere parari, quae etiam e naufragio vna possent enatare.* Namque ea vera sunt praesidia vitae, quibus neque fortunae tempestas, neque publicarum rerum mutatio, neque belli vastatio potest nocere.

Vitruuius in praef. l. 6.

Ibid. 2. Theophrastus hortandos doctos potius esse, quam pecuniae confidentes, ita ponit: *Doctum, ex omnibus solum, neque in alienis locis peregrinum, neque, amissis familiaribus et necessariis, inopem amicorum: sed in omni ciuitate esse ciuem; difficilesque fortunae, sine timore, posse despicere casus.*

Ibid. Omnium Graecorum leges cogunt parentes ali a liberis, Atheniensium non omnes, nisi eos, qui liberos artibus erudissent. Omnia enim munera fortunae quum dantur, ab ea facillime adimuntur: disciplinae vero

con

coniunctae cum animis, nullo tempore deficiunt, ſed permanent ſtabiliter ad ſummum exitum vitae. Itaque ego, inquit Vitruuius, maximas infinitasque parentibus ago atque habeo gratias, quod Atheniensium legem probantes, me arte erudiendum curaueruat, et ea, quae non poteſt eſſe probata ſine litteratura, encycliaque doctrinarum omnium diſciplina.

3. Multi ex iis Atheniensibus, qui, accepta magna clade in Sicilia, domum reuerti ſoſpites potuere, adierunt Euripidem, ſe ei ſalutem ſuam debere confitentes; dixeruntque: alios fuiſſe emiſſos e vinculis, quod edocuiſſent dominos ſuos quaedam ipſius carmina, quae memoria tenuerant: alios, qui poſt aduerſam pugnam errabant per agros omnium egeni, fuiſſe cibo et potu recreatos, propter decantatos eius verſus aliquos. Erant quippe Siculi prae ceteris Graecis ſtudioſiſſimi, atque appetentiſſimi tragoediarum Euripidis: quarum ſi quid afferretur ab iis, qui in inſulam appellebant, illud auide arripiebant, laetique ſecum inuicem communicabant. Quin etiam memoriae proditum eſt, quum nauis Caunia, quam lembi praedatorii premebant, ad Siculum litus confugiſſet; Siculos primo noluiſſe eam recipere: at vbi interrogati Caunii, an noſſent Euripidis carmina, ſe noſſe, reſponderunt; tum vero liberum eis receptum patuiſſe.

Plut. in Nicia T. I. p. 54

CAPVT VIII.

Litterae ornamenta hominum sunt et solatia.

Cic. pro Archia c. 7

1. Si non tantus fructus perciperetur ex liberalium artium studiis, quantum percipi constat; sed ex his delectatio sola peteretur, tamen haec animi remissio iudicanda esset libero homine dignissima. Nam ceterae neque temporum sunt, neque aetatum omnium, neque locorum. Haec studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, aduersis perfugium ac solatium praebent; delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Senec. de Tranq. c. 3

Si te ad studia reuocaueris, omne vitae fastidium effugeris: nec noctem fieri optabis taedio lucis, nec tibi grauis eris, nec aliis superuacuus: etc.

Cicer. 5 de fin. c. 19

Videmus litteras et ingenuas artes non solum beatae vitae oblectationem esse, sed etiam leuamentum miseriarum. Itaque multi quum in potestate essent hostium aut tyrannorum, multi in custodia, multi in exilio, dolorem suum doctrinae studiis leuauerunt. Demetrius Phalereus, quum patria pulsus esset iniuria, ad Ptolemaeum se regem Alexandriam contulit, qui, quum in hac ipsa philosophia, ad quam te hortamur, excelleret, Theophrastique esset auditor, multa praeclara in illo calamitoso otio scripsit, etc. Dicitur tum monuisse regem, cuius hospitio vtebatur, vt conscriptos de regno imperioque libros sibi compararet atque perlegeret: *Quia,*

Plutarch. Apophth. T. II. p. 98